14. juni 2021

Vindmøller og traner ved Daugbjerg

I forbindelse med planlægningen af opstilling af tre vindmøller øst for Daugbjerg er der af Viborg Kommune udtrykt bekymring omkring ynglende traner i området.

Siden 1990'erne har tranen været i markant fremgang herhjemme, og i perioden 1990-2017 er bestanden øget med i gennemsnit 20 % årligt. Ved den seneste undersøgelse over de danske ynglefugles udbredelse (Vikstrøm et al. 2020) blev tranen fundet ynglende i 358 kvadrater (1 x 1 km), Udbredelsen har været kraftigt stigende og arten har nu bredt sig til alle landsdele. Kortlægningen i 2014-2017 (Vikstrøm et al. 2020) resulterede i en ynglebestand opgjort til 413 sikre og sandsynlige par samt 133 mulige par.

Tranens fremgang herhjemme har betydet, at den ikke længere står opført som "Truet" på den danske rødliste over truede arter. På den seneste rødliste fra 2019 er Arten kategoriseret som LC = Ikke Truet (DCE 2019).

Tranen står opført på fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag 1 og er dermed en af de arter, som den danske stat skal udpege særlige fuglebeskyttelsesområder for at beskytte. Fugle på Bilag I på fuglebeskyttelsesdirektivet er dog, modsat f.eks. dyr og planter på Habitatdirektivets Bilag IV, ikke generelt beskyttet uden for Natura 2000 områderne. Det betyder at en vurdering af en evt. påvirkning i forhold til Natura 2000 lovgivningen udelukkende skal foretages, hvis der er risiko for påvirkning af tranebestande i Natura 2000 områder med trane på udpegningsgrundlaget.

I Daugbjerg er der ingen Natura 2000 områder med trane på udpegningsgrundlaget inden for en radius af 20 km og det er derfor vurderet, at der ikke kan ske en påvirkning af traner i Natura 2000 områder.

Ynglende traner ved Daugbjerg

Det mosaikprægede landskab med dyrkede marker med forskellige afgrøder, græsningsarealer og mindre moser omkring Daugbjerg og Mønsted er et godt levested for ynglende traner. Fuglene har gode muligheder for at yngle i moserne, hvor de kan anbringe deres rede i sikkerhed for f.eks. ræve, og de kan fouragere på de omkringliggende marker og græsningsarealer.

Morten Christensen
Tlf.: +45 29 74 65 43
Mail: morten.christensen@wsp.com

WSP Danmark A/S
Linnés Allé 2
2630 Taastrup

CVR. nr: 21 26 55 43

wsp.com

På besøgene i området, i forbindelse med undersøgelserne af flagermus, er der flere gange hørt og set traner i område syd for de foreslåede områder til vindmøller. Om der er tale om ynglende fugle er ikke direkte undersøgt, men det vurderes, at der kan være et par ynglende traner i moseområde sydøst for møllerne

Påvirkning af traner ved opstilling af vindmøller
Vurderingen af påvirkningen af trane vil på linje med andre fugle og dyr blive vurderet i den kommende miljøvurdering.

De potentielle påvirkninger af ynglende traner som følge af opstilling af vindmøller er: 1) fortrængning fra ellers egnede yngle- og rasteområder, 2) barrieeffekter, dvs. det forhold at fuglene skal flyve udenom møllerne og derved får forlænget deres lokale træk og derfor skal bruge mere energi ellers samt 3) risikoen for, at lokalt trækkende traner kolliderer med møllerne.

Punkt to er primært relevant ved store vindmølleparker og ikke relevant i Daugbjerg, hvor der kun er tale om tre møller. Det betyder at tranerne ikke skal flyve store omveje for at komme uden om møllerne.

I forhold til forstyrrelser og fortrængning fra ynglepladserne er dette primært relevant i forhold til anlægsfasen, hvor der evt. kan tages hensyn ved ikke at sætte møllerne op i foråret, hvor tranerne er mest sårbare overfor forstyrrelser. I driftsfasen forekommer kun kortvarige forstyrrelser i forbindelse med tilsyn og reparation af møllerne. Denne forstyrrelse vurderes at være minimal og er sammenlignelig med den almindelige landbrugsaktivitet i området og vurderes at være uden betydning for tranerne.

I forhold til risikoen for kollisioner mellem møllerne og tranerne i området vurderes risikoen at være meget lille. I et sammenligneligt område ved Brande er gennemført detaljerede undersøgelse (WSP 2020) af tranernes flyvemønstre og sammenholdes dette med de kende kollisionsrater er risikoen for kollisioner meget lille.

Konklusion
Det vurderes ikke, at eventuelle ynglende traner i området nær de planlagte vindmøller ved Daugbjerg vil blive påvirket væsentlig af projektet. Både risikoen for fortrængning fra ynglesteder og risikoen for kollision med møllerne vurderes som meget lille.

En ikke væsentlig lokal påvirkning af tranerne ved Daugbjerg vil ikke kunne påvirke bestanden og den økologiske funktionalitet negativt.

Det er værd at bemærke at bestanden af traner har været i voldsom fremgang i samme periode som opstilling af vindmøller i Danmark.

Morten Christensen
Tlf.: +45 29 74 65 43
Mail: morten.christensen@wsp.com

WSP Danmark A/S
Linnés Allé 2
2630 Taastrup

CVR. nr: 21 26 55 43

wsp.com

Referencer

DCE 2019. Den danske Rødliste 2019: https://bios.au.dk/forskningraadgivning/temasider/redlistframe/

Vikstrøm, T., C.M. Moshøj, N.Y. Ali, T. Askov, M. Desholm, D.P. Eskildsen, H. Heldbjerg, E.M. Jacobsen, T.S. Jeppesen, K.S. Jørgensen, M.F. Jørgensen, T. Lehmberg, I. Levinsky, P.F. Nielsen, T. Nyegaard, A. Olsen & I.H. Sørensen 2020: Fugleatlas – De danske ynglefugles udbredelse 2014-2017. – Lindhardt og Ringhof & Dansk Ornitologisk Forening.

WSP 2020. Vindmøller og traner ved Blåhøj – Risikovurdering. Rapport til Plan-energi/Ikast-Brande kommune.

Morten Christensen
Tlf.: +45 29 74 65 43
Mail: morten.christensen@wsp.com

WSP Danmark A/S
Linnés Allé 2
2630 Taastrup

CVR. nr: 21 26 55 43

wsp.com